ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaisesta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta.$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.60
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

No. 245 TIISTAINA, LOKAK. 19 P.—TUESDAY, OCTOBER 19 1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

NEARINGIN HAVAINNOITA EUROPASSA

Työläiset rakentavat verkalleen uutta järjestelmää vanhan raunioille

NEW YORK, lokak 18 p. (F.P.)—"Kapitalistinen järjestelmä on saavuttanut hajoamis-asteen Europassa." Niin sanoi Scott Nearing, joka on juuri palannut useita kuukausia kestäneeltä matkalta Englannissa ja Ranskassa.

Sillä välin, kun imperialistien diplomaatit uikuttavat maittensa vararikoista herättääkseen myötätuntoa ja saadakseen avustusta, rakentavat työläiset verkalleen uutta järjestelmää vanhan ja kuolevan järjestelmän raunioille, sanoi Nearing.

Italian työläiset ovat antaneet hyvän esimerkin uudesta hengestä, joka valtaa Europaa, hän sanoi. Tehtaitten palauttaminen omistajilleen ei osota perääntymistä työläisten taholta, kuten sanomalehdet sitä tahtovat selittää.

"Tietooni on tullut, että sanomalehdet täällä kertovat, että työläiset joutuivat surkeasti häviölle yrityksessään sovietisoida Italian kaupunkeja. Siinä ei ole perää," sanoi Nearing.

"Työläiset näyttivät työnteettäjille mitä he voivat tehdä. Se oli varotus työnteettäjille. Työläiset valtasivat tehtaat rauhallisesti. He nostivat punaisen lipun ja antoivat sen hulmuta niin kauan kuin katsoivat sopivaksi."

Sitte he laskivat sen alas. He eivät saaneet uhkauksia ulkoapäin. Ei ollut sotilaita eikä poliiseja, joita hallitus olisi voinut komentaa avukseen. Työläisiä ei voida komentaa tappelemaan itseään vastaan.

"Etelä-Italiassa sotilaat itse valtasivat maan, mittasivat sen ja jakoivat maanviljelystyöläisille. Työläisten valta Italiassa ei suinkaan ole murtunut. Sellainen olettamus on kokonaan väärä. Kun Italian työläiset lähtevät seuraavan kerran liikehtimään, ja se voi tapahtua piankin, eroaa Giolitti tai hänet erotetaan.

"Englannissa ja Ranskassa, erittäinkin Englannissa, on suunnattomasti työttömyyttä. Laivanrakennuksessa, teräs- ja kutomoteollisuudessa, kerta kaikkiaan kaikissa teollisuuksissa vallitsee työnpuute. Tämä tarkottaa, että näiden maiden taloudellinen pohja horjuu, ei ainoastaan tuotannollisesti mutta finansialisestikin. Koko kapitalistinen tuotanto katsoo Yhdysvaltoihin. Ja Yhdysvallat kohottaa kätensä taivaalle.

"Ranskan kansa katsoo tulevaa talvea kokonaan toivottomana," sanoi Nearing.

"Nuorempien ryhmien ylösrakentamisyritykset ovat ihailtavia. Ne muodostavat tuottajain ko-operatiivisia rakennuskuntia useissa kaupungeissa Ranskassa. Ne ovat kaikki sosialisteja ja joissakin paikoissa, kuten Marseillesissa, eivät muut kuin kommunistit pääse jäseniksi.

"Ranskassa on myöskin vuokralaisten liitto, joka neljässä vuodessa on kasvanut 450,000 jäsentä käsittäväksi. Sen päämääränä on asuntojen sosialisoiminen eikä kuten täällä on, että saada "tunnollinen kohtelu" talojenomistajilta. Ne antavat vapaasti lainopillisia neuvoja, apua muuttaissa, ylläpitävät ko-operatiivista kalastusyhdistystä ja on heillä tarkastuskomitea, joka huolehtii talojen puhtaudesta.

Kolmannen Kansainvälisen tilasta sanoi Nearing:

"Sen jälkeen kun Ranskan puolueelle lähetettiin ne yhdeksän ehtoa, Saksan riippumattomille kaksikymmentäyksi ehtoa ja Englannin itsenäiselle työväenpuolueelle kirjelmä, on ollut taipumusta vastustaa Venäjän sekaantumista.

"Käsitetään, että Venäjä omaksuu diktatuurin. Toinen Kansainvälinen tietysti on kuollut. Se on muuttanut kotivirastonsa Englantiin. Kolmas on ainoa kansainvälinen, ja mahdollinen neljäs. Ranskalaiset eivät kärsine ulkopuolista sekaantumista — ja neljäs kansainvälinen voi syntyä sen seurauksena.

"Samuel Gompers ja Eugene V. Debs ovat Amerikan työväenliikkeen tunnetuimmat henkilöt tätä nykyä Europan työväenliikkeissä. Europan työläiset pitävät Gompersia äärimmäisen konservatiivisena.

"Europan työväenliike pitää Debsiä huomatuimpana henkilönä Amerikassa. Ei Debsiä tunneta sen paremmin Europassa kuin Yhdysvalloissakaan, mutta Yhdysvaltain työväki ei omaa suurempaa osanottavaisuutta Debsiä kohtaan kuin omaa Europan työväenliikkeet."

Sopimus tähdätty Venäjää vastaan

BERLIINI, lokak. — Vienistä sähkötetään "Freiheitille" t.k. 18 p.: Täällä ilmestyvä unkarilainen aikakauslehti "Az Embre" julkaisee Horthyn ja Ranskan hallituksen välillä tehdyn taloudellisia ja sotilaallisia kysymyksiä koskevan sopimuksen. Tämän sopimuksen mukaan pantataan unkarilaiset valtionrautatiet 50 vuodeksi eräälle ranskalaiseile osakeyhtiölle, jonka muodostavat Schneider & Greuzot liikkeen osakkeenomistajat. Unkarin hallituksen täytyy 1 päivään tammikuuta 1921 mennessä korottaa rautateitten henkilötariffia 5-kertaiseksi ja tavaratariffia 8-kertaiseksi nykyisestään. Jollei parlamentti hyväksy sopimusta, täytyy kansalliskokous hajottaa ja sopimus saattaa voimaan hallinnollista tietä.

Poliittinen sopimus myöntää Unkarin hallitukselle yleisen asevelvollisuuden säilyttämisen ja 1890—1900 ikäluokkien sotapalvelukseen kutsumisen. Ranskan hallitus on oikeutettu tarkastamaan unkarilaisen puolustusvoiman vahvuutta. Ranskan hallitus on suostuvainen Kansainliitolle esittämään, että rauhansopimuksessa määrätyt Unkarin rajat tarkistetaan.

Sopimuksen kolmas osa sisältää sotilaallisen sopimuksen Unkarin ja Ranskan kesken, jonka sopimuksen mukaan Unkari ilmoittaa olevansa valmis asettamaan 150,000 miehen suuruisen armeijan, samalla kun Ranska on velvollinen huolehtimaan sen varustamisesta. Sodassa Neuvosto-Venäjää vastaan on tämä armeija ranskalaisen ylipäällikkyyden alainen.

NEUVOTTELUT TAAS KESKEYTYNEET

LONTOO, lokak. 19 p. — Neuvottelut Krassinin, bolshevikien kauppalähetystön johtajan ja Englannin hallituksen välillä, kaupan uudelleen alkamisesta Neuvosto-Venäjän kanssa, ovat keskeytyneet, ilmotetaan tänään. Tämä keskeytys johtuu seuraavista syistä:

Moskovan ja Englannin välisestä riidasta, koskien englantilaisten ja venäläisten vankien vapauttamista.

Englannin uhkauksesta upottaa kaikki Venäjän vedenalaiset veneet ja kreivi Curzonin varotuksesta, ettei Englanti voi luvata olla antamatta apuaan Venäjän vihollisille.

Neuvostohallitus ei ole vastannut Englannin noottiin, jossa uhataan upottaa Venäjän vedenalaiset veneet, mutta Krassin on ilmottanut tulevansa saamaan ohjeita.

RUMANIA NEUVOTTELEMAAN RAUHASTA VENÄJÄN KANSSA

LONTOO, lokak. 19 p. — Moskovasta lennätetään: Venäjän ulkokomissaari G. Tshitsherin on saanut Rumanian pääministeriltä sanoman, jossa hän ilmottaa Rumanian hallituksen olevan valmiin ryhtymään rauhanneuvotteluihin Neuvosto-Venäjän kanssa. Vastauksessaan Rumanian pääministerin sanomaan Tshitsherin sanoo neuvotteluisa Venäjän ja Rumanian edustajien ilman vaikeuksia pääsevän yhteisymmärrykseen.

RANSKAN JA PUOLAN SUHTEET

LONTOO, lokak. 19 p. — Täkäläisissä diplomaattisissa piireissä on luotettavalta taholta saatu tietää, että Ranska on päättänyt tehdä muutoksen tavassa, jolla se on tähän saakka suhtautunut Puolaan. Puolasta tulleet tiedot osottavat Puolan hallituksen aseman olevan taloudelliselta kannalta katsottuna äärimmäisen kriittilisen. Puolan hallitus on kehottanut kansaa kaikin keinoin säästämään elintarpeita mikäli suinkin mahdollista.

Sisäinen tilanne Puolassa poliittiselta kannalta katsottuna on myöskin uhkaava ja siellä on nähtävästikin saatettu voimaan sotilasdiktatuuri.

MALATESTA VANGITTU ITALIASSA.

LONTOO, lokak. 19 p. — Milanosta Exchange-lennätinyhtiölle tulleessa tiedonannossa kerrotaan, että italialainen anarkistijohtaja Enrico Malatesta on vangittu.

PUOLALAISET EDELLEEN HYÖKKÄÄVÄT

Vallanneet Minskin aselepo-sopimuksen allekirjottamisen jälkeen

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 19, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

PARIISI, lokak. 19 p. — Puolalaiset ovat alottaneet uudelleen vimmatun hyökkäyksen punaisia vastaan 60 mailia pitkällä rintamalla ja he ovat vallanneet Minskin, kerrotaan tänne Moskovasta saapuneessa radiosanomassa.

LONTOO, lokak. 19 p. — Moskovasta saapuneessa radiosanomassa tiedotetaan, että puolalaiset ovat vallanneet Minskin sen jälkeen kun Venäjän ja Puolan välinen aselepo-sopimus allekirjotettiin. Siinä sanotaan, että sopimuksen mukaan puolalaisten olisi evakuoitava Minsk.

KONSTANTINOPOLI, lokak. 19 p. — Sevastopolista lennätetään: Huolimatta bolshevikien alottamasta vastahyökkäyksestä wrangelilaiset edelleen etenevät Dnieperin yläjuoksulla Heidän kerrotaan ottaneen useita tuhansia vankeja ja m.m. vanginneen yhden kokonaisen jalkaväkirykmentin.

Wrangel metkuilee suurvaltojen suosiollisella avustuksella

WASHINGTON, lokak. 19 p. — Uusi ja voimakas liittoutuma, jonka mukaan valkonen Ruthenia, koko Ukraina, Azovin ja Volgan välinen kasakka-alue ja Wrangelin nykyään hallussapitämä alue tullaan lähitulevaisuudessa muodostamaan Venäjän Yhdysvaltojen nimellä, tiedettiin luotettavissa piireissä täällä tänään.

Uuden "tasavallan" ensimäinen presidentti tulisi olemaan kenraali Wrangel, joka suunnittelee ryhtymistä perustamaan uutta armeijaa niin pian kuin uusi tasavalta on perustettu ja sen jälkeen hyökkäystä neuvostohallituksen joukkoja vastaan. Hän kuvittelee saavansa armeijaansa 350,000 miestä. Wrangeliin niinikään tulisi liittymään kenraali Seminoff, joka nykyään on vastakumouksellisten joukkojen etunenässä Siperiassa.

Yhdysvallat ovat kiintyneet kenraali Wrangelin puuhiin niin, että ovat lähettäneet amiraali Newton A. McCauleyn ja eversti W. R. Castlen tarkastamaan koko hänen rintamaansa. He ovat juuri palanneet Konstantinopoliin.

Uudesta liittoutumasta olisi se poliittinen vaikutus, ilmotettiin virallisissa piireissä täällä, että kerenskyläinen hallitus tulisi uudelleen asetetuksi satulaan ainoastaan vain eri nimellä. Se hallitus, jota vieläkin virallisesti "edustaa" Boris Bakhmetjeff, on ainoa jonka Yhdysvallat on tunnustanut jälkeen tsaarin hallituksen.

Yhdysvallat ja liittolaiset ovat vakuutettuja siitä, että sellaisen yrityksen onnistumiselle on psykologinen hetki juuri nyt, koska valtiovirastossa uskotaan Leninin ja Trotskin hallituksen olevan kukistumaisillaan.

KIINAN HALLITUSTA EI OLE KUKISTETTU

PEKING, lokak. 19 p. — Kiinan hallitus on virallisesti vaatinut Associated Pressiä peruuttamaan ne sen Shanghaista levittämät uutiset, joissa kerrottiin Kiinan hallitus kukistetun.

VANDERVEER ARVOSTELEE EQUIN TUOMIOTA

PORTLAND, Ore., lokak. 18 p. — Ilalla konetyöläisten haalilla pidetyssä kokouksessa pidettiin useita puheita tohtori Marie Equin vankeuteen viemisen johdosta. Huomatuin puhujista oli George F. Vanderveer, joka johti Equin puolustusta. Hän sanoi että "kuulusteluissa esitetyt todistukset olivat kokonaan tehtyjä, ja että tuomio annettiin kahden todistajan todistusten perusteella, joista toinen oli roisto ja toinen narri, jotka vääristelivät tosiasioita."

Kokouksesa hyväksyttiin myöskin ponsi, jossa protesteerataan presidentti Wilsonille Equin vankeuteen viemistä vastaan.

Tohtori Equita lähdettiin viemään St. Quetinin vankilaan kello 11 sunnuntai-iltana.

SAKSAN ITS. SOS.-PUOLUE HAJAANTUNUT

Enemmistöryhmä päättänyt liittyä Kolmanteen Internationaleen

HALLE, lokak. 19 p. — Kaksi vallankumouksellista puoluetta, toinen niistä hyväksyen proletariaatin diktatuurin ja yhteenliittymisen Kolmannen Internationalen kanssa, toisen pyrkiessä toteuttamaan "proletaarien toveruuden" Kolmannen Internationalen ohjelman vastaisesti, oli tuloksena Saksan Itsenäisen sosialistipuolueen hajaantumisesta.

Enemmistön muodostavat vasemmistolaiset pitivät sunnuntaina Dämigin, Hoffmanin ja Otto Bassin (Reinin maakuntien järjestyneiden työläisten nuori johtaja) johdolla kokouksen, jossa keskustelivat sopimuksen tekemisestä Moskovan kanssa koskien mailman vallankumousta ja antoivat alueiden johtajille määräyksen tehdä valmistuksia lakon varalta. Vähemmistöön jääneet oikeistolaiset Ledebourin ja Crispienin johdolla pitämässään kokouksessa päättivät ryhtyä mielipiteiden vaihtoon sellaisten vallankumouksellisten ryhmien kanssa kaikissa maissa, jotka vastustavat Moskovaa ja ruveta järjestelmällisesti taistelemaan bolshevistisia menettelytapoja vastaan.

Oikeistolaiset hyväksyivät Ledebourin esittämän päätöslauselman, jossa hyväksytään bolshevikien tarkotusperät, mutta jyrkästi vastustetaan "hävitystä ja terroria." Kummatkin, sekä vasemmistolaiset että oikeistolaiset, omaksuivat konventsioninsa lopussa itselleen vanhan puolueen nimen.

Äärimmäisillä suuri enemmistö.

Lauantain istunnossa äänestettäessä Kolmanteen Internationaleen liittymisestä ehdotuksen puolesta annettiin 237 ja sitä vastaan 156 ääntä, liittymistä vastustavat oikeistolaiset siten joutuen häviölle. Vähemmistöön jääneiden poistuttua kokoushuoneesta enemmistöryhmä jatkoi istuntoa, jossa Neuvosto-Venäjän edustaja G. Zinovjew lausui Kolmannen Internationalen puolesta sille tervehdyksen. Hän kehotti enemmistöryhmää lähettämään edustajan Kolmannen Internationalen toimeenpanevan komitean kokoukseen.

Ennen kuin oli äänestetty Kolmanteen Internationaleen liittymisestä Ledebour, Rosenfeld, Crispien ja Dittman esittivät kompromissiehdotuksen, jossa vakuutettiin puolueen olevan myötätuntoisen Neuvosto-Venäjälle, mutta kieltäydyttiin liittymästä sellaiseen järjestöön, "joka pyrkii aikaansaamaan mailmanvallankumouksen terrorin ja hävityksen avulla." Ehdotus kuitenkin sai sangen vähän huomiota osakseen.

Hoffmann sai istunnossa syntymään paljon hälinää ja kiihottuneisuutta kutsumalla Ledebouria nimellä: "vanha nainen."

Enemmistöryhmä kontrolloi 21 valtiopäivien jäsentä. Oikeistolaiset, joiden johtajanaa toimii Crispien, hyväksyivät kokouksessaan päätöslauselman, jossa määrätään ryhmään kuuluvat valtiopäivien jäsenet esittämään valtiopäivillä ehdotus laiksi, jolla taataan turvapaikka Saksassa kaikkien maiden poliittisille pakolaisille.

Venäläiset karkotetaan Saksasta.

BERLIINI, lokak. 18 p. — Zinovjewille ja Losowskille, jotka ovat olleet edustamassa Neuvosto-Venäjää Itsenäisen sosialistipuouleen kongressissa Hallessa, on Saksan hallitus antanut määräyksen poistua maasta. Heidät on asetettu tarkan poliisivalvonnan alaiseksi ja heidän ei sallita ottaa vastaan tuttaviaan eikä olla heidän kanssaan minkäänlaisissa tekemisissä.

VENÄJÄN KOMMUNISTISEN PUOLUEEN PUHDISTUS

Moskovan "Pravda" kertoo v.k. 23 päivän numerossaan Moskovassa alullepannusta puhdistuksesta kommunistisen puolueen keskuudessa. Selostuksesta selviää, että 1960 täytyi erottaa, 145 alennettiin jäsenkokelaiksi ja 101 erosi vapaaehtoisesti. Puhdistustyötä päätettiin edelleen jatkaa.

Erottamisperusteena oli puoluekurin rikkominen, kommunistien tehtävien laiminlyöminen, juoppous, keinottelu ja täydellinen ymmärtämättömyys puolueen tarkotusperiä kohtaan.

W. VIRGINIASSA TAASEN OLLUT YHTEENOTTOJA

Tiedonanto tapauksen kulusta on ilmeisen selvästi vääristelty

MORGANTOWN, W. Va., lokak. 18 p. — Connesville Basin Coal & Coke Co:n Rockfordissa, W. Va., olevan kaivannon tumppaushuone ja kaivosaukon suu rikkoutuivat pahanlaisesti räjähdyksestä, joka tapahtui vähää ennen puoltayötä eilen.

Kaivoksessa olleet kaksitoista miestä onnistuivat pääsemään pois kaivoksesta hengissä. Heti räjähdyksen jälkeen hyökättiin yhtiön voimahuoneen kimppuun. Yhtiön pyssyhurtat kerääntyivät voimahuoneelle. Seuranneessa kahakassa yksi hyökkääjistä kuoli tai haavottui, koska hänet kannettiin pois kun itse ei pystynyt poistumaaan taistelupaikalta. Valtion kasakat kutsuttiin tapahtumapaikalle, jotka etsivät ympäristön, mutta eivät löytäneet ketään.

Neljä kuukautta sitten julistettiin alueella hillenkaivajien lakko. Sen jälkeen on yhtiö teettänyt työt rikureilla, mutta minkäänlaisia rettelöitä ei tällä paikkakunnalla ole ollut tätä ennen. Viime talvena toimivat tällä alueella liittohallituksen urkkijat ahkerasti ja vangitsivat ja "karkottivat" joitakin radikaaleja.

Portlandin lähistöltä on löydetty rautaa

PORTLAND, Ore., lokak. 19 p. — Kahdenkymmenen mailin päässä Portlandista on löydetty rautamultaa, jonka asiantuntijat sanovat olevan yhtä hyvää kuin Minnesotassa ja Alabamsasa tai missään muualla Yhdysvalloissa on löydetty.

Tutkimuksia ovat tehneet maan huomatuimmat geologistit ja kaivosinsinöörit ja ovat he antaneet kerrassaan ylistäviä lausuntoja tutkimuksiensa johdosta. Nykyisten laskelmien mukaan pitäisi varastot käsittää ainakin miljoonan tonnia rautamultaa.

SUOJELUSKUNNAT ITÄ-PREUSSISSA

BERLIINI, lokak. — Insterburgin sosialidemokraattinen puoluelehti paljastaa erään hyvin salaperäisen toimenpiteen, johon on ryhtynyt Itä-Preussin ylipresidentti Siehr. Lehti kertoo, että siellä on ryhdytty perustamaan syyskuun 1 p:stä 1920 alkaen n.k. Itä-Preussin salaisia poliisijoukkoja, jotka tulevat olemaan sotilasviranomaisten komennon alaisia ja jotka ovat tavallaan jonkunlaisia suojeluskuntia vastaavia järjestöjä. Näiden toiminta on koetettu pysyttää salassa, niin ettei niistä saisi puhua mitkään sanomalehdet mitään.

"Freiheit" kirjoittaa tämän johdosta, että Itä-Preussin ylipresidentin toimenpiteet loukkaavat suuresti aseistariisumislakia sekä Preussin ministeri Severingin määräyksiä. Sitäpaitsi on pelättävissä, että valtakunta joutuu tällaisten salaperäisten toimintojen kautta mitä vakavimpiin selkkauksiin ympärysvaltain kanssa.

Se lehti, joka paljastaa yllämainitun salaisen järjestön muodostamisen, lausuu että ylipresidentti Siehr on osottanut kuuluvansa militaristisiin taantumuksellisiin ja suojeluskunta-aatetta harrastaviin. "Sisäministerin on mitä pikimmiten puututtava asiaan ja koetettava ottaa selvä tästä salaperäisestä toiminnasta," jatkaa lehti edelleen.

TUKEE OMIAAN — VIHAA VIERAITA

TOPEKA, Kansas, lokak. 12 p. — Taistelussaan kuvernööri Allenin uudelleen valitsemista vastaan ovat järjestyneet maanviljelijät ja työläiset osottaneet miten tämä samainen yrikamies suojeli voittoilijoita samaila kun ajoi lakkovastaista lakia.

Tämän lakkovastaisen lain ollessa käsiteltävänä lainlaatijakunnassa, sai Allen aikaan korjauksen hylkäämisen, minkä avulla olisi voitu päästä voittoilijain kimppuun. Myöhemmin hyväksyi edustajahuone voittoiluvaataisen lain, mutta Allenin vaikutuksesta kumottiin se senaatissa.

Kansasin unionistit ymmärtävät miksi maan jokainen voittoilija ja monopolisti ylistää Allenia. Hän on antanut riistäjille vapaat kädet tässä valtiossa ja samalla tehnyt lakon työläisten puolelta rikokseksi.

Kamala auto-onnettomuus Portlandissa

PORTLAND, Ore., lokak. 19 p. —Viisi miestä on kadoksissa autoonnettomuuden seurauksena, joka tapahtui täällä sunnuntai-iltana, kun Richard McIntoshin ajama isänsä auto syöksyi Sandy-jokeen joitakin satoja jaardeja itään joen yli vievästä Columbia Highwayn sillasta.

Joukkueessa oli kaikkiaan seitsemän miestä ja olivat he palaamassa Crown Pointista. Kaksi on pelastunut, toinen kuivana ja toinen uimalla rannalle. Onnettomuuden syytä ei tiedetä, mutta on siihen kai osallaan syynä ollut sankka sumu ja päihtyneisyys sekä sitä seurannut kova ajo, johon tiessä olevat merkit viittaavat.

Kuolleiksi epäillyt ovat ijältään 25—52 vuoden välillä; kaksi yksinäistä ja kolme perheellistä miestä.

SUOMESTA SAAPUNUT KAUPPALÄHETYSTÖ AMERIKAAN

NEW YORK, lokak. 18 p. — Huojennusta tässä maassa vallitsevaan paperipulaan lupasivat tänne tänään saapuneet Suomen paperimyllyjen kauppaedustaja Hjalmar Gronvik ja Suomen selluloosayhtiön edustaja Walter Grassbeck. He sanoivat, että Suomen paperimyllyt tuottavat vuosittain noin 210,000 tonnia paperia, josta 45 prosenttia sanomalehtipaperia. Heidän matkansa tarkotus on saada järjestettyä markkinat tässä maassa tuotteilleen, jotka he haluaisivat myydä millä hinnalla tahansa.

SUOMALAINEN HIRTTÄNYT ITSENSÄ VANKILASSA

"Parempi kuolla kuin elää vankilassa," oli jäähyväisiksi kirjoittanut Antti Koski, suomalainen, hirttäen sitten itsensä kauntin vankilassa Duluthissa t.k. 14 p. Hänet löysi eilenaamulla vankilan vartija Joseph Allen. Koski oli tuotu tänne Virginiasta, jossa hän sai kauppias Jacob Carlsonin murhasta elinkautisen tuomion. Koski hirtti itsensä henkseleihinsä. Hän jätti kaksi kirjelappua, toisen viranomaisille, toisen velipuolelleen, joka asuu Duluthissa. Jälkimäiselle hän lisäksi jätti rahaa 40 dollaria. Koski oli tullut Suomesta tähän maahan noin seitsemän vuotta sitten.

Näin päättyi tämä surullinen juttu. Aikaisemmin joutui Koski rikosten teille tahtomattaan. Yritettyään saada työllään itselleen toimeentulon, epäonnistui hän, ja niinpä ar veli rosvoamisen avulla saavansa paremman toimeentulon — kuten suuretkin rosvot. Mutta pikkurosvot joutuvat kiinni.

Koski oli aivan nuori mies ja kertovat ne, jotka hänet tunsivat, että hän oli ollut hyvin siisti mies, vaikkapa sitten joutui yhteiskunnan murjomaksi.

EIKÖ KAMENEFFIA KARKOTETTU ENGLANNISTA?

PARIISI, lokak. 19 p. — Huolimatta lähenevästä kriisistä diplomaattisissa suhteissa Venäjän ja Englannin välillä, on Lontoossa levinnyt tietoja, että Kameneffia, Venäjän kauppaedustajaa, ei karkotettu Englannista, vaan että hänet lähetettiin takasin Venäjälle esittämään Neuvostohallitukselle Englannin rauhanehdot.

L'Humanite kertoo äskeisestä haastattelusta London Daily Telegraphin edustajan ja Kameneffin välillä, jossa jälkimäinen myöntää olevansa matkalla Moskovaan esittämään neuvostohallitukselle Lloyd-Georgen ehdot.

Itsepintaisia huhuja on liikkeellä, että Kameneff palaa pian takasin.

YKSI SYÖMÄLAKKOLAINEN KUOLLUT

LONTOO, lokak. 18 p. — Corkista lennätetään: Sotilasvirkailijat ovat täällä ryhtyneet varotoimenpiteisiin mellakkain varalta, joita odotetaan puhkeavan seurauksena Corkin vankilassa syömälakossa olleen sinn feinerin Mikael Fitzgeraldin kuolemasta. F. kuoli sunnuntai-iltana, oltuaan syömälakossa 68 päivää. Corkin vankilassa on vielä 10 syömälakkolaista, joiden kaikkien tila on arveluttava.

LONTOO, lokak. 19 p. — Corkin loordimajuri MacSwiney, joka on täällä olevassa Brixtonin vankilassa kärsimässä hänelle tuomittua rangaistusta, on ollut syömälakossa 69 päivää. Hän on myöskin sangen heikko.

LAKKOLAISET VARMOJA VOITOSTAAN

Lontoon mellakassa tärvääntynyt arviolta satakunta henkilöä

LONTOO, lokak. 18 p. — Työt kaikissa hiilikaivoksissa kautta maan ovat täydellisesti seisahtuneet. Missään ei ole ilmennyt lakonrikkureita niin paljoa, että kaivoksia voitaisiin pitää käynnissä. Minkäänlaisiin toimiin lakon aiheuttaneiden riitakysymysten sovittamiseksi ei ole ryhdytty, kumpikin puoli nähtävästikin odottaen parlamentin kokoontumista istuntoja pitämään huomenna. Jos lakko jatkuu pitemmän aikaa, niin yksin Middleboroughin alueella joutuu 25,000 sulimo- ja terästehtaiden työläistä työttömäksi.

Liverpoolista ja Manchesterista tulee tietoja, että noissa kaupungeissa ollaan hetimiten pakotettuja lopettamaan raitiotieliikenne.

100 tärvääntynyt Lontoon mellakassa

LONTOO, lokak. 18 p. — Raju mellakka oli tänään White Hallissa ja Downing-kadulla, jonka varrella ovat hallitusvirastot ja pääministerin asunto. Arvioidaan 50—100 henkeen tärvääntyneen mellakassa.

Poliisien heitä vastaan tekemiin hyökkäyksiin mellastajat vastasivat lingottamalla heitä vastaan kadusta irti repimiään kiviä ja tiiliä ja multa esineitä mitä sattuivat käsiinsä saamaan. Useat poliisit putosivat alas hevosensa selästä ja heidän hevosensa sitten villeinä juoksivat kansanjoukon keskellä. Poliisit iskivät kapuloillaan oikeaan ja vasempaan, saaden veren vuotamaan lukemattomien miesten päistä.

Kantoivat punalippua laulaen kumouslaulua

Metelin aiheuttaneen mielenosottuksen panivat toimeen työttömät työläiset, jotka olivat lähettäneet lähetystön tapaamaan pääministeri Lloyd-Georgea. He panivat toimeen kulkueen, kantaen punaisia lippuja ja laulaen "Punalippu"-nimistä vallankumouksellista laulua. Tämä useihin tuhansiin nouseva työttömien joukko aikoi marssia Downing-kadun varrella olevan pääministerin asunnon edustalle, mutta tuon kadun päässä oli noin 300 poliisia heitä vastassa ja kun nämä estivät heidät sinne pääsemästä, niin he tekivät hyökkäyksen poliiseja vastaan. Silloin poliisit vetivät esille kapulansa ja rupesivat pieksämään kulkueeseen osanottajia.

Jonkun ajan kuluttua saapui paikalle vielä suurempilukuinen mielenosottajien joukko, laulaen ja huudellen ivahuutoja pääministeri Lloyd Georgelle. Nyt tekivät mielenosottajat toisen yrityksen päästä poliisiketjun lävitse ja he tekivät useita hyökkäyksiä poliiseja vastaan, käyttäen "potkupallo-taktiikkaa" taistellessaan heidän kanssaan. Poliisien onnistui kuitenkin estää mielenosottajat pääsemästä ketjun lävitse.

Junat tulevat kulkemaan rautateillä kuten ennenkin viikon loppuun saakka, jolloin joitakin junia tullaan vähentämään eri radoilta.

Lakkolaisten johtajat sanovat kaivostyöläisillä olevan niin suuren lakkokassan, että he voivat olla lakossa pitkän aikaa. He ovat kehottaneet lakkolaisia seisomaan lujina ja vakuuttaneet heidän lopullisesti voittavan ottelussa, vaikka se kenties tuleekin olemaan kestävyyttä kysyvä.

Kaivostyöläisten lakko on saanut punnan arvon alenemaan $3.44:een ostettaessa hiiltä Amerikasta. Mannermaan pörsseissä on myöskin punnan arvo alentunut lakon takia.

Sotaisimpia kaikista ovat Etelä-Walesin kaivostyöläiset. Suurin osa kaivostyöläisten liiton äärimmäisistä löytyy sieltä ja he olisivat haluukaita taistelemaan taistelun katkeraan loppuun saakka. Kaikki hiilivarastot on asetettu hallituksen kontrollin alaiseksi.

NAPARETKEILIJÄ KIINNI JÄISSÄ

SEATTLE, lokak. 16 p. — Tänne tulleet tiedot Roald Amundsenista kertovat, että hänen laivansa Maud on tarttunut jäihin Serge-niemessä, Siperiassa.

Pariisi, lokak. 18 p. — Presidentti Millerand on allekirjottanut ministeristön istunnossa asetuksen väenlaskun toimittamisesta maaliskuun 6 päivänä v. 1921.